

Terminy stosowania nawozów azotowych

Rośliny	I dawka	II dawka	III dawka
Zboża ozime	przed ruszeniem wegetacji wiosną	faza strzelania w źdźbło	początek kłoszenia
Zboża jare	Przedsewnie	faza strzelania w źdźbło	początek kłoszenia
Kukurydza	Przedsewnie	do wysokości roślin ok. 30 cm	
Ziemniaki średnio późne i późne	przed sadzeniem	Początek wschodów	
Buraki	Przedsewnie	po przerywce lub w fazie 4-6 liści	
Rzepak	przed ruszeniem wegetacji wiosną.	faza rozety	początek pąkowania – do zielonego pąka
Trawy, motylkowate i ich mieszanki w roku siewu	Przedsewnie	po 1 pokosie*	
Trawy, motylkowate i ich mieszanki w latach pełnego użytkowania	przed ruszeniem wegetacji wiosną	po I pokosie	po II pokosie

* w warunkach siewu wiosennego

¹ Zalecenia w cenie **7,75 zł** można nabyć w Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Białymstoku, u naszych specjalistów terenowych lub zamówić przy zleceniu badań gleb

Wykonanie badań azotu mineralnego w glebie można zlecić Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Białymstoku.

Szczegóły organizacyjne w zakresie badań oraz aktualny cennik można uzyskać na stronie internetowej lub pod tlf. 600-919-218.

www.oschrbialystok.internetdsl.pl

Białystok, styczeń 2014r.

Rafał Piszcz, Jan Grabowski

OSChR w Białymstoku

NAWOŻENIE AZOTEM NA PODSTAWIE BADAŃ GLEBY

Zawartość azotu mineralnego w glebie w okresie wczesnej wiosny jest podstawowym czynnikiem warunkującym nawożenie roślin azotem. Do oceny ilości azotu w glebie w kg N min/ha na konkretnym polu konieczne jest wykonanie badań laboratoryjnych próbek z 2 poziomów: 0-30 i 31-60 cm. Wyniki tych badań umożliwiają dokonanie korekty dawek azotu (dla prognozowanego plonu) zalecanych w powszechnym doradztwie nawozowym, np. w „Zaleceniach nawozowych dla roślin uprawy polowej i trwałych użytków zielonych”¹ – instrukcja upowszechnieniowa nr 151 i 184 Puławy edycje 2008, 2010 lub 2012r.

Badania te wykonuje się tuż przed lub w okresie ruszenia wegetacji ozimin i przed wysiewem roślin jarych.

Dawki azotu można zmniejszyć po zastosowaniu:

obornika o 15 kg N; gnojowicy bydłowej o 17 kg N;

gnojowicy świńskiej o 20 kg N; gnojówki o 20 kg N

na każde 10 ton / (10 m³ – dla nawozów płynnych) zastosowanego nawozu naturalnego o przeciętnym jego składzie chemicznym.

Na przykład: zastosowanie 15 ton gnojowicy od trzody chlewnej na 1 ha uprawy (o przeciętnej zawartości azotu w gnojowicy), **pozwała zmniejszyć dawkę tego składnika** w nawozach mineralnych **o 30 kg/ha**.

Ponadto:

Na stanowiskach po przyoranej słomie zbóż lub rzepaku, niezależnie od zalecanej dawki nawozów azotowych, należy dodatkowo zastosować 20-30 kg N/ha („na słomę”), jako rekompensatę za okresowe unieruchomienie azotu przez drobnoustroje glebowe.

Korekta dawki azotu na podstawie testu N_{min}

Dawki azotu z tabeli 2 w/w zaleceń odnoszą się do warunków uprawy roślin na dobrych stanowiskach, gdzie można spodziewać się **średniej zawartości azotu mineralnego** w glebie. Natomiast bezpośrednim i prawdziwym wskaźnikiem ilości tego składnika dostępnego dla roślin w glebie w warunkach konkretnego gospodarstwa i pola (wyniki badań po ponad 400 pól rocznie z lat ubiegłych wykonywanych w naszej Stacji są bardzo zróżnicowane) jest test azotu mineralnego. Wynik testu podawany jest w kg azotu mineralnego w glebie do głębokości 60 cm na powierzchni 1 ha. Przedziały zawartości N_{min} w zależności od kategorii agronomicznej gleby zamieszczono w poniższej tabeli.

Ocena zawartości N_{min} (kg/ha) w glebie do głębokości 60 cm wczesną wiosną

Kategoria agronomiczna gleby	Zawartość N_{min}				
	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
Bardzo lekka	do 30	31-50	51-70	71-90	pow. 90
Lekka	do 40	41-60	61-80	81-100	pow. 100
Średnia i ciężka	do 50	51-70	71-90	91-100	pow. 100

Jeżeli w gospodarstwie wykonano analizę (test) zawartości N_{min} w glebie, należy wykorzystać jej wynik do korekty planowanej dawki nawozów azotowych.

- Jeśli wynik testu N_{min} wykazuje wysoką lub bardzo wysoką zawartość składnika w glebie do głębokości 60 cm, to planowaną dawkę nawozów można **zmniejszyć** o różnicę pomiędzy zawartością N_{min} stwierdzoną w glebie pobranej z pola i górną granicą zawartości średniej dla takiej gleby.
- W przypadku zawartości bardzo niskiej lub niskiej zalecaną dawkę N należy **zwiększyć** o różnicę pomiędzy dolną granicą zawartości średniej i oznaczoną ilością N_{min} w glebie.
- Jeśli wynik testu mieści się w przedziale zawartości średniej, **dawka N pozostaje bez zmian**.

Przykład 1: Za pomocą testu N_{min} w glebie średniej

(do głębokości 60 cm) stwierdzono 50 kg N/ha. **Planowaną dawkę azotu należy zwiększyć o (71 kg N/ha - 50 kg N/ha) 21 kg N/ha.**

Przykład 2: Zawartość N_{min} w glebie lekkiej wynosi 110 kg N/ha.

Dawkę azotu można zmniejszyć o (110kg N/ha - 80 kg N/ha) 30 kg N/ha.

- Całkowitą dawkę azotu najkorzystniej jest podzielić na dwie lub trzy części i zastosować w terminach podanych w poniższej tabeli. Zmniejsza to ryzyko strat składnika w przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków pogodowych, a w razie potrzeby umożliwia korektę nawożenia azotem w okresie wegetacji.